

УДК 378.147: 811.111

DOI: <http://10.32589/1817-8510.2023.2.285382>

Мельник Алла Іванівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри германських і романських мов,
Київський національний лінгвістичний університет
ORCID iD: 0000-0002-9093-1225
alla-i@ukr.net

ПЕРЕВЕРНУТА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ У КУРСІ «КУЛЬТУРА УСНОГО І ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

Розроблено курс «Культура усного і писемного мовлення англійської мови», який за умови реалізації змішаного навчання уможливує формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності студентів, які навчаються на магістерській програмі. Узагальнено мікро-, мезо- та макро-рівні впровадження та функціонування курсу. Стверджено, що практична реалізація технології змішаного навчання (ЗН) – це така організація освітнього процесу в межах курсу «Культура усного і писемного мовлення англійської мови», де очна взаємодія (традиційне навчання) в аудиторії доповнюється дистанційним навчанням у вебсередовищі та самостійним навчанням, що складається з аудиторної самостійної роботи, під час якої можуть виконуватися, до прикладу, проблемні завдання, а також позааудиторної асинхронної, синхронної, асинхронно-синхронної самостійної роботи за допомогою застосування Microsoft Teams та чат-бота ChatGPT. Досліджено контекст впровадження курсу, інформацію про умови, навчальну програму та необхідність його введення до магістерської програми. Увіражено спосіб розробки курсу, його структуру та конкретні завдання. Виснувано, що особливості й технологічні переваги ЗН шляхом активного використання моделі перевернутого навчання, яка здійснює інверсію методів традиційного викладання, реалізують подання матеріалу поза межами закладу освіти й детермінують практичну співпрацю в аудиторії як провідну форму організації навчальної діяльності. Цінність моделі перевернутого навчання – це можливість регулювати самостійне навчання студентів, яке вони здійснюють індивідуально чи спільно у парах / мінігрупах, та аудиторне навчання для групових занять, де студенти можуть перевірити розуміння та правильність осмислення змісту теми, обмінюватися думками, дискутувати, а викладач стає фасилітатором, хто зорієнтовує роботу всієї групи та окремого студента у напрямку їхньої індивідуальної навчальної траєкторії. Продемонстровано різні види CP майбутніх викладачів щодо розвитку їх вмінь написання текстів академічних жанрів письма (статей та есеїв) на прикладі завдань щодо розвитку англійськомовної професійно орієнтованої мовленнєвої компетентності у письмі.

Ключові слова: технологія змішаного навчання; перевернуте навчання; асинхронно-синхронна самостійна робота; магістрант; майбутній викладач англійської мови; мовленнєва компетентність у письмі; Microsoft Teams; ChatGPT.

Melnyk, Alla,
Doctor of Pedagogy,
Associate Professor of the Department of
Germanic and Romance Languages,
Kyiv National Linguistic University,
ORCID iD: 0000-0002-9093-1225
alla-i@ukr.net

FLIPPED LEARNING MODEL IN THE COURSE “CULTURE OF ORAL AND WRITTEN ENGLISH”

It has been created a course «Culture of Oral and Written English» with the implementation of blended learning, which makes it possible to form professionally oriented communicative competence of students enrolled in the master's programme. It has been considered micro-, meso- and macro-levels of course introduction and function. It is argued that the practical implementation of the blended learning (henceforth BL) technology is the organization of educational process within the course «Culture of Oral and Written English», where face-to-face interaction (traditional learning) in the classroom is supplemented by distance learning in the web environment and independent learning that includes classroom independent work, during which problem-based tasks are performed, as well as extracurricular asynchronous, synchronous, asynchronous-synchronous independent work through the Microsoft Teams application and the chatbot ChatGPT. The course implementation context is described with the information on the conditions, curriculum and the need for it in the master's program. It is outlined the way of developing the course, which includes its structure and specific tasks. It has been elaborated the tasks for the formation of professionally oriented speech competence in writing as a subcompetence of professionally oriented communicative competence of prospective English university teachers. It has been inferred that the peculiarities and technological advantages of the BL technology are due to the active use of the flipped learning (FL) model that inverses the methods of traditional teaching, implements the material presentation outside the educational institution and determines practical cooperation in the classroom as a leading form of learning activities organization. The value of the FL model is the ability to regulate students' independent learning, which they carry out individually or together in pairs/mini-groups, and classroom learning for group classes, where students can check their understanding and correct comprehension of the topic content, exchange opinions, debate,

and the teacher becomes a facilitator, who directs the work of the whole group and each student towards their individual learning trajectory. Different types of prospective teachers' independent work for their skills development in writing texts of academic genres (articles and essays) are demonstrated on the example of tasks for the development of English professionally oriented speech competence in writing.

Key words: technology of blended learning; flipped learning; asynchronous-synchronous independent work; graduate student; prospective English university teacher; speech competence in writing; Microsoft Teams; ChatGPT.

Постановка проблеми. Ключові геополітичні фактори сучасного світу вимагають поступове вдосконалення й оновлення змісту та форм системи вищої освіти для підготовки активних, компетентних фахівців, створення свідомого покоління з притаманною йому освіченістю, критичним мисленням, здатністю до генерування цікавих інноваційних ідей. Ситуація з коронавірусом, а згодом повномасштабне вторгнення росії на територію України змістили акценти в бік інтенсивнішого використання інформаційно комунікаційних технологій (ІКТ). Значні перспективи в цьому аспекті має реалізація дистанційного та змішаного навчання, перевагами яких є доступ до матеріалів, можливість виконувати завдання у власному темпі в зручний для студента час і в зручному місці (Горн & Стейкер, 2012).

Тенденції до неоіндустріалізації, упровадження концепції Індустрії 4.0, роботизація, використання штучного інтелекту (ШІ) створюють нові виклики для системи вищої освіти в Україні. Швидкі зміни, що відбуваються у суспільстві, технологіях, вимагають від фахівців як професійних, так і загальних компетентностей, зокрема здатності навчатися, критично та системно мислити, програмувати, працювати в умовах невизначеності, креативності, мультикультурності (Стратегія, 2022).

Високі вимоги до підготовки випускників магістратури зумовлюють необхідність удосконалення системи професійно орієнтованої іншомовної підготовки педагогів-словесників. У світлі компетентнісного підходу головною практичною метою навчання іноземної мови (ІМ) виступає формування та розвиток професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності під якою ми розглядаємо здатність майбутнього викладача адекватно до ситуації спілкування у різноманітних сферах і ситуаціях успішно організувати свою іншомовну мовленнєву діяльність (у письмовій та усній формах) (Методика, 2011, с. 262). Зазначена компетентність складається з мовленнєвої, лінгвосоціокультурної, мовної та навчально-стратегічної компетентностей, у кожній з яких повинен бути наявним професійно спрямований складник (Методика, 2011, с. 66).

У моделі міжкультурної іншомовної освіти обґрунтовано рівні володіння першою іноземною мо-

вою випускниками філологічних спеціальностей і передбачено рівень С1, С2 мови для академічних цілей та мови професійного спілкування на кінець бакалаврату, а також рівень С2 на кінець магістратури (Ніколаєва, 2016, с. 6). Іншими словами, досвідчений компетентний користувач (С2) може розуміти практично без труднощів усе, що чує або читає; вилучати інформацію з різних джерел, узагальнювати її та робити аргументований виклад у зв'язній формі; висловлюватися спонтанно, дуже швидко і точно, диференціюючи найтонші відтінки смислу в досить складних ситуаціях (Загальні рекомендації, 2003, с. 24) Це найвищий рівень володіння мовою, і магістранти не завжди досягають його. Тому на часі оновлення системи вищої філологічної освіти, її змісту та активне впровадження інноваційних підходів у організацію освітнього процесу на другому (магістерському) рівні вищої освіти, зокрема розвиток професійно орієнтованої комунікативної компетентності майбутніх викладачів англійської мови (АМ) у світлі ЗН.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. У наукових доробках обґрунтовано науково-методичні підходи й стратегії впровадження ЗН у вищій школі (Ю. Капустін, К. Лісецький, М. Львов, Н. Морзе, Н. Рашевська, А. Стрюк, Г. Ткачук та ін.); аналіз можливостей застосування елементів ЗН в процесі викладання різних навчальних дисциплін (Я. Василенко, В. Галан М. Громьяк, А. Фандеєва та ін.); організація ЗН у викладанні ІМ (О. Гнедкова, Л. Данькевич, Г. Чередніченко, Л. Шапран та ін.); розвиток професійної підготовки майбутніх учителів / викладачів ІМ дослідили Л. Ананьєва, О. Бігич, Н. Бориско, Л. Гайдукова, Л. Зеня, Т. Коваль, Н. Майер, С. Ніколаєва, О. Гарнопольський, В. Черниш та ін.

Аналіз сучасних публікацій за останні п'ять років свідчить про значну увагу сучасних дослідників до питань використання ІКТ у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності студентів. Так, було запропоновано: методику взаємопов'язаного формування в майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності із використанням вебквестів, сучасних інтернет-технологій (YouTube, Google Hangouts, Google Classroom, Skype) (М. Буряк, 2019); методику навчання академічного мовлення військових фахівців із використанням змішаної моделі навчання англомовного академічного письма та використанням онлайн платформи Google Classroom (Г. Дзіман, 2020); методичну систему автономного навчання професійно орієнтованого англомовного спілкування майбутніх учителів математики (Дмітренко, 2021); диференційоване навчання професійно орієнтованого англомовного спілкування майбутніх фахівців з інформаційних технологій спеціальностей (Синекоп,

2022); теорію формування професійно орієнтованої компетентності в англomовному діалогічному мовленні майбутніх офіцерів з інформаційних систем та технологій (В. Юхименко, 2023). Проблема використання ІКТ у навчанні іноземних мов актуальна і для закордонних дослідників. Зокрема, у центрі уваги науковців перебуває інтегроване формування мовленнєвих умінь шляхом подкастів (М. Парк, Т. Слейтер), телевізійних шоу (З. Абрамс), з використанням інтерактивної дошки (С. Вайт, Дж. Александер) та ін. Увага науковців зосереджена на заповненні пропущеної інформації (К. Пайянт, Р. Брайт; М. Соларес); навчанні говоріння через відеоконференції (Р. Зваард, А. Баннінк) та ін.

Останнім часом з'являється все більше досліджень, присвячених вивченню шляхів послуговування чат-ботами у філологічній освіті. Дослідження виявили їх переваги в освітньому середовищі, зокрема, останні сприяють: зацікавленості й залученню учнів завдяки можливості стимулювати розмови (К. Чжан, 2021); ефективності навчання (Е. Ву, 2020), академічно продуктивному спілкуванню в мультимедійному курсі, (С. Тегос, 2015); готовності студентів до спілкування (Е. Аїедун, 2019); полегшенню викладання та вивчення ІМ на різних рівнях освіти у різних контекстах викладання АМ професійного спрямування (Б. Джунайді, 2020); розвитку іншомовних навичок в говорінні, читанні, аудіюванні та письмі (Д. Гейед, 2022); підвищенню рівня критичного мислення студентів (Ж. Бельда-Медіна, 2022).

Попри популярність ІКТ та технологій ШІ, робота з ними потребує зусиль, особливо в контексті ЗН, яке займає чільне місце в освітньому процесі вітчизняних та закордонних закладів освіти. Для забезпечення високої ефективності формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності (ПОКК) майбутніх викладачів АМ необхідна методично правильна організація навчального процесу, майстерність викладача та прагнення студентів досягати високих результатів. Більш комфортним у згаданому контексті нам видається ЗН, яке уможливає збалансовану комбінацію різних технологій.

Мета статті – описати досвід впровадження перевернутої моделі змішаного навчання щодо формування ПОКК майбутніх викладачів АМ. Для її досягнення слід виконати такі завдання: дослідити зміст та переваги технології ЗН та моделі «перевернутого навчання»; уявити спосіб розробки курсу «Культура усного і писемного мовлення англійської мови», його структуру та конкретні завдання; описати шляхи реалізації курсу у формуванні професійно орієнтованої мовленнєвої компетентності у письмі майбутніх викладачів.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Україні головні завдання активного впровадження ІКТ та перспективи раціонального сполучення тра-

диційного навчання й дистанційного навчання (ДН) здобувачів вищої освіти визначено у Рекомендаціях МОН України щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти, де ЗН є підходом, педагогічною й технологічною моделлю, методикою, що поруч з технологіями онлайн спирається на безпосередню взаємодію між студентами та викладачами в аудиторії (Рекомендації, 2020). Додамо, що у сучасних реаліях употужнюється роль і значення ДН, що стало трампліном для прискореного впровадження ЗН, оскільки використання дистанційних інноваційних технологій надає нового значення поняттю «залучення здобувача освіти до освітнього процесу», що раніше визначалося здебільшого його фізичною присутністю на заняттях (Стратегія, 2022).

Проблеми використання онлайн-навчання в умовах воєнного стану та опитування, яким було охоплені магістранти педагогічного факультету романо-германської та української філології Київського національного лінгвістичного університету у блоці запитань вступного оцінювання до курсу «Культура усного і писемного мовлення англійської мови», показали, що 59 % магістрантів передбачають удосконалити рецептивні та продуктивні види мовленнєвої діяльності, а також професійні навички через змістовний навчальний досвід, який може доповнити ЗН, оскільки інколи їм не вистачає відповідальності та саморегуляції. У зв'язку з чим при складанні робочої програми з навчальної дисципліни були враховані зазначені потреби студентів.

Як трактують дослідники, термін «змішане» навчання поєднує індивідуальне навчання з пошуковим навчанням у співпраці (Воган, Клівленд-Іннес & Гаррісон, 2013). Інтеграція онлайн і традиційних форм у ЗН має на меті оптимізувати навчальне середовище, забезпечити персоналізований підхід і сприяти рефлексивності в процесі навчання. Це досягається тим, що студенти мають більше часу для живого спілкування, залучені до комунікативних видів роботи. Переносючи це твердження у контекст дослідження, можна стверджувати, що ЗН – це освітня технологія, в рамках якої магістрант отримує знання, набуває навичок та формує компетентності у процесі гнучкого синтезу дистанційного навчання, що доповнюється безпосередньою взаємодією з викладачем під час очного навчання, яка дозволить інтенсифікувати навчальний процес, вибудовуючи при цьому самостійне навчання шляхом поєднання онлайн-самонавчання та особистої взаємодії з іншими учасниками навчального процесу. Такий підхід забезпечує гнучкість щодо часу, місця та темпу навчання, уможливує кращий контроль засвоєння навчального матеріалу.

В університеті Кембриджа проводилися дослідження та розроблялися курси за моделлю ЗН. Пер-

ший масштабний проєкт за такою моделлю був орієнтований на вивчення АМ студентами італійських університетів, метою якого було підготувати їх зі знаннями мови до рівня, необхідного для складання іспиту згідно з Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти. Курс нараховував 75 годин дистанційного курсу та 25 годин аудиторного навчання, де студенти відпрацьовували комунікативні компетентності у читанні, письмі, аудіюванні та говорінні та працювали у зручному темпі та режимі, користуючись комп'ютерами в університеті або вдома. Освітні ресурси були представлені у відео-або аудіоформаті, зображеннях та текстах. Студенти також мали можливість отримувати онлайн-підтримку викладачів під час навчання. Ця технологія отримала позитивні відгуки студентів і викладачів (Маккарті, 2016).

Задля проєктування такого курсу необхідно звернути особливу увагу на наведені приклади співвідношення проведених занять в режимі онлайн і в аудиторії. Найбільше використовують співвідношення 50 % – онлайн та 50 % – в аудиторії (Діас & Браун, 2010, с. 3). Навчання в електронному навчальному середовищі може містити від 30 % до 80 % часу, відведеного на опанування навчальної дисципліни, при цьому вся навчальна діяльність студента з дисципліни розподіляється між очною та дистанційною формами навчанням (Гулакар, Дамкачі & Боумен, 2013, с. 27). Послугування ІКТ у навчанні іноземних мов уможливило три варіанти організації навчання: 1) традиційне навчання із застосуванням ІКТ, де до 29 % змісту може реалізуватись онлайн; 2) змішане навчання, у якому від 30 до 79 % курсу здійснюється онлайн, 3) дистанційне навчання, яке передбачає реалізацію понад 80 % змісту онлайн (Макдональд, 2008). Як бачимо, онлайн-навчання (електронне) не повинно повністю замінити очне, а лише розширювати можливості останнього завдяки впровадженню сучасних інструментів і технологій. Згідно з традиційним навчанням формування мовленнєвих навичок та вмінь здійснюється із використанням аудіовізуальних носіїв, засобів мультимедіа, застосунків тощо.

Аналіз сучасних реалій та тенденцій спонукають нас до певних висновків. На наш погляд, система освіти зазнає значних змін, у тому числі в бік інтенсивного використання технології ЗН, яка не може існувати в чистому вигляді, а має бути гнучкою системою ДН, що доповнюється безпосередньою взаємодією з викладачем та іншими здобувачами освіти під час традиційного навчання, яка дозволить вибудувати різні форми самостійного навчання, індивідуальну навчальну траєкторію кожного здобувача освіти.

У дослідженнях науковців все більш актуальною стає така технологія організації самостійної роботи

як «перевернутий клас» (“flipped classroom”), інтерактивне онлайн-навчання з подальшим очним викладанням чи онлайн-навчання, доповнене очними практичними заняттями тощо (Бішоп & Верлегер, 2013) або «перевернуте навчання» (“flipped learning”) (Хедман, Макнайт & Макнайт, 2013). «Перевернутий клас» означає, що завдання, які традиційно виконувались під час аудиторної роботи, тепер виконуються під час позааудиторної роботи (Лаге, Платт & Трегліа, 2000, с. 32). У той час як у традиційному навчанні знання надаються студентам в аудиторії, у «перевернутому класі» більшість дослідників пропонує студентам набувати знання під час перед аудиторної роботи за допомогою відеоматеріалів, а потім працювали в малих групах над проблемними завданнями під час аудиторної роботи (Бішоп & Верлегер, 2013). Студент стає центром навчання завдяки активній участі в формуванні знань (Хедман, Макнайт & Макнайт, 2013, с. 3), а викладач виступає тренером або консультантом, заохочуючи колектив до самостійного дослідження і спільної роботи (Цицюра, 2015), сприяє студентам у навчанні та допомагає з'ясувати незрозумілі моменти (Фунг, Тох, Ав & Онг, с. 21).

Дослідники виділяють такі переваги використання технології «перевернутий клас»: 1) студентоцентричне навчання, підвищення мотивації студентів, можливість для студентів працювати у своєму стилі (Басал, 2015, с. 34); персоналізований підхід до кожного студента, збільшення часу спілкування викладача зі студентами, підвищення їх відповідальності та автономії, можливість для студентів працювати у своєму темпі, сприяє творчості та критичному мисленню (Чилінгарян & Зверева, 2017, с. 1503).

Оскільки переважна кількість завдань для формування англійськомовної ПОКК має практичну значущість і спрямована на формування навичок і вмінь, а завдання підготовчого етапу спрямовані на набуття знань, то у моделі ПН ми будемо застосовувати асинхронну, синхронну та асинхронно-синхронну самостійну роботу (СР). Ми погоджуємося з дослідниками, які дотримуються думки, що ЗН реалізується шляхом «належного поєднання синхронного інтерактивного навчання (зазвичай очного) та асинхронного (індивідуального) навчання (зазвичай онлайн)» (Кінг, 2016, с. 2), але екстраполюючи цей підхід до теми нашого наукового дослідження маємо намір запровадити термін «асинхронно-синхронна самостійна робота», коли викладач використовує комбінацію асинхронного та синхронного підходів до СР студентів. У межах асинхронної самостійної роботи студент вивчає матеріал «самостійно індивідуально» (переглядає відеофрагмент, виконує тест онлайн), тоді як за синхронної організації СР викладач встановлює конкретний час для спільної самостійної взаємодії студентів, до прикладу, групові

проекти, вебінари чи онлайн-дискусії, коли вони у парах / мінігрупах обмінюються думками, виконують завдання без негайної взаємодії з викладачем. Власний досвід викладання із використанням ІКТ та технологій ШІ доводить ефективність застосування організації асинхронно-синхронної СР, коли магістрант набуває знання під час перед аудиторної роботи, навчається працює «самостійно індивідуально» та «самостійно у взаємодії» з іншими студентами у малих групах без інтеракції з викладачем, а потім працює в групі над проблемними завданнями під час аудиторної роботи.

Додамо, аудиторна СР, під час якої студенти виконують завдання на закріплення набутих знань та вмінь (індивідуальні / парні проблемні завдання), застосовується на основному етапі, тоді як позааудиторна самостійна робота – на просунутому етапі, коли після закінчення заняття з викладачем студенти продовжують розвивати уміння досвідчених користувачів, щоб досягти найвищого рівня. Отже, використання різних видів СР залежить від етапу навчання та має на меті ефективне формування та удосконалення ПОКК майбутніх викладачів АМ.

Аналіз методичної літератури засвідчує, що існує декілька термінологічних варіантів позначення поняття «перевернуте навчання». До прикладу, Я. Бішоп, М. Веерлегер називають його педагогічним методом, К. Чилінгарян, Є. Зверева – навчальною технологією, але більшість дослідників – М. Сота (2016), С. Пік, К. Фулфорд (2017), Н. Білоус, Н. Чала (2018) слідом за А. Самсом і Дж. Бергманном (2012), які запровадили поняття «flipped classroom», використовують термін «модель». Тому ми у своїй науковій розвідці будемо послуговуватися саме цим терміном.

Апелюючи до аналізу виділених дослідниками основних переваг перевернутого навчання (ПН) можна висувати, що така модель спирається на положення активного навчання та залучення здобувачів освіти у спільну діяльність з комбінованою системою навчання, оскільки матеріал вивчається самостійно в онлайн-режимі, за межами навчального закладу та характеризується тим, що студент сам обирає час і темп вивчення, самостійно керує власною навчальною діяльністю, тоді як в аудиторії відбувається закріплення матеріалу з виконанням практичних завдань та організації продуктивної роботи студентів – групова або колективна робота, проектна діяльність, обговорення та дискусії. Така модель дозволяє «перевернути» звичний процес навчання: домашнім завданням для студентів є читання тестів чи перегляд відповідних відеофрагментів із навчальним матеріалом наступного заняття, студенти самостійно проходять матеріал. Цінність моделі перевернутого навчання – це можливість регулювати самостійне навчання студентів, яке вони здійснюють індивіду-

ально чи спільно у парах / мінігрупах, та аудиторне навчання для групових занять, де студенти можуть перевірити розуміння та правильність осмислення змісту теми, обмінюватися думками, вести дебати, а викладач стає фасилітатором, хто зорієнтовує роботу всієї групи та окремого студента у напрямку їхньої індивідуальної навчальної траєкторії.

Важливим залишається питання про те, які завдання студенти повинні виконувати під час асинхронної самостійної роботи. Беручи до уваги специфіку наукової розвідки, Д. Мохан пропонує читання, перегляд відеолекцій і виконання завдань (Мохан, 2018, с. 3), М. Корреа визначає, що 58 % асинхронної самостійної роботи повинні присвячуватись читанню, 21% - перегляду відеолекцій, 15 % виконанню завдань і 6 % підготовці запитань (Correa, 2015, с. 118). На нашу думку, майбутнім викладачів АМ корисно читати професійно орієнтовані тексти для академічного спілкування та виконувати завдання до них, а також переглядати автентичні відеоматеріали для набуття знань про невербальну комунікацію.

Курс «Культура усного і писемного мовлення англійської мови» є нормативною навчальною дисципліною для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Українська мова і література, англійська мова, редагування освітніх видань». Це є дев'яти кредитний курс (270 годин), який містить практичні заняття (154 години), самостійну роботу (206 годин) та розрахований на два семестри навчання. Практична реалізація технології ЗН базується на такій організації освітнього процесу в межах курсу «Культура усного і писемного мовлення англійської мови», де очна взаємодія (традиційне навчання) в аудиторії доповнюється дистанційним навчанням у вебсередовищі та самостійним навчанням, що вміщує різні види СР за допомогою застосування Microsoft Teams та ChatGPT.

Дорослі, як стверджує М. Ноулз, навчаються найкраще, якщо враховувати чотири характеристики: *залучення*: вони повинні брати участь у плануванні та оцінюванні свого навчання; *досвід*: (навіть з помилками) є основою для навчальної діяльності; *актуальність*: дорослі найбільше зацікавлені у вивченні предметів, які мають безпосереднє відношення до їхньої роботи чи особистого життя; *проблемно орієнтований підхід*: навчання дорослих орієнтоване на проблему, а не на зміст (Кірслі, 2010). Керуючись цими принципами, ми приділили особливу увагу функціонуванню курсу на різних рівнях програми, його навчальному плану, розробці релевантних і цікавих для студентів видів діяльності та завдань, пам'ятаючи про те, що це мовний курс. Тому під час першого заняття, коли студенти знайомляться з програмою курсу, їм пропонується описати свої очікування та результати навчання, які є для них важливими й значущими. Основними джерелами моти-

вації магістрантів до навчання у змішаному курсі є: використання діяльнісних форм навчання (студент – творець професійно орієнтованого дослідницького проєкту, суб'єкт дистанційного, аудиторного, самостійного навчання); упровадження активних форм навчання (форум, вебінар, квазіпрофесійні завдання, завдання на розвиток критичного мислення, відеоблогінг тощо); зворотний зв'язок між студентами та викладачами; застосування комплексного системного контролю.

Задля розробки змішаного курсу важливим питанням є те, скільки часу слід проводити в аудиторії та скільки – в онлайні. Час контакту в класі диктується навчальним закладом, але час контакту онлайн може бути стільки, скільки необхідно, і значною мірою визначається самими студентами (Кінг, 2016).

У контексті нашого дослідження враховано той факт, що на момент вступу до магістратури випускники бакалаврату (майбутні викладачі АМ) володіють компетентністю у говорінні на просунутому / автономному рівні, так само, щонайменший на просунутому рівні компетентністю в професійно орієнтованому говорінні. Тому вважаємо за доцільне зосередитися на таких рівнях сформованості ПОКК майбутніх викладачів АМ як: С 1 (автономний) та С 1 + (автономний творчий). Це узгоджується з результатами досліджень про те, що чим вищий рівень володіння мовою, тим більш придатним є курс для розвитку автономії тих, хто навчається (Олфорд & Пахлер, 2007).

Високий рівень володіння мовою у модусі автономності акумулює думку про те, що студенти, які мають високий рівень володіння мовою, можуть бути більш самостійними та мати високий рівень саморегуляції в процесі навчання. Чим вищий рівень володіння мовою у студентів, тим більше вони здатні навчатися за змішаною моделлю навчання для підвищення відповідальності та автономії. Це означає, що магістранти можуть ефективніше користуватися згаданою вище технологією, де основний матеріал вивчається самостійно перед заняттям.

Увіражуючи ПОКК майбутніх викладачів АМ як здатність реалізувати мовні, мовленнєві, лінгвосоціокультурні та навчально-стратегічні знання, навички та вміння для успішного професійно педагогічного спілкування, у результаті навчання на цьому курсі магістранти повинні продемонструвати вміння: застосовувати різні комунікативні стратегії спілкування, виконувати комунікативні завдання в ситуаціях професійно педагогічного спілкування з метою виконання професійних обов'язків й професійних функцій в академічному та професійному середовищах, рефлексувати своїм навчанням.

Основна ідея ЗН – залучити студентів до реальної діяльності перед, на та після заняття, а не до пасивного сприйняття змісту матеріалу та виконання ін-

струкцій викладача. Задля досягнення цієї мети урізноманітнюються завдання для домашньої / самостійної / аудиторної роботи. Ресурси для ознайомлення здебільшого мають формат коротких відеофрагментів з теми, які можуть бути розроблені викладачем або дібрані з широкого спектра онлайн-ресурсів. На занятті потрібно організувати спільну діяльність студентів для закріплення теми, наприклад створення мініпроєктів, виконання індивідуальних / парних завдань. Докладне планування діяльності студентів на підготовчому, основному / просунутому етапах (добір ресурсів, створення відеофрагментів, пошук додаткових ресурсів тощо) спрямоване на розвиток саморегуляції студентів, які зможуть переносити й використовувати нові знання, навички, уміння в професійному середовищі.

Вибір правильного поєднання є ключовою частиною ролі викладача (Кінг, 2016). У нашому курсі співвідношення очного та дистанційного навчання становить 60:40, тобто ПОКК майбутніх викладачів АМ можна розвивати за допомогою ЗН, коли особиста взаємодія в аудиторії (60%) доповнюється дистанційною складовою, яку можна реалізувати або у персональних блогах, або в онлайн курсі, який побудований на базі застосунку Microsoft Teams, чат-бота ChatGPT, внутрішніх платформ Q: Skills for Success level 5, On screen level C2, Insight C1, що відображають зміст уже розроблених навчальних курсів (40%).

Досвід реалізації ЗН у КНЛУ свідчить про те, що на рівні інституції встановлено хмарний сервіс Office 365. Microsoft Teams – це універсальна програма-застосунок для роботи колективу, яка надає широкий вибір варіантів використання навчальних матеріалів і дизайну власної логіки освітнього процесу самим викладачем, дозволяє спілкуватися зі студентами в режимі реального часу, проводити онлайн-заняття, видавати завдання, здійснювати поточний контроль знань за допомогою тестів тощо (Організація навчання в Microsoft Teams, 2020). Цей сервіс полегшує викладачам управління навчальним процесом і дозволяє академічним групам спілкуватися між собою та з викладачами, а також обмінюватися інформацією в електронному вигляді. Недоліками Microsoft Teams є: додатковий обліковий запис електронної пошти Microsoft; відсутність електронного журналу.

Проаналізувавши основні аспекти курсу до магістерської програми, далі ми обговоримо дизайн курсу та опишемо його структуру. Успішне й ефективне ПН – це результат цілеспрямованого, інтенсивного, цілісного планування. Слушно зазначає П. Ноймайер, що гібридність, яка постійно зростає, вимагає більшої уваги до розробки курсів. Дослідник зазначає, що важливо, щоби при впровадженні елементів ЗН в програму вивчення ІМ було достатньо уваги приділено розробці курсу (Ноймайер, 2005). Водночас потрібно підкреслити важливість розгляду програ-

ми як «трикомпонентної структури, яка працює на мікро-, мезо- та макрорівнях» (Груба & Гінкельман, 2012, с. 30). Мікрорівень розробки курсу стосується рішень, пов'язаних з розробкою завдань, зокрема у контексті ЗН, що сприятиме розвитку і збагачення навчального досвіду магістрантів та сприятиме їх ПОКК. На рівні завдань передбачається прийняття стратегії щодо того, як підійти до виконання завдання, як коригувати прогрес та саморегуляцію під час навчання. На вказаному рівні необхідно враховувати здібності студентів, беручи до уваги відповідні види навчальної діяльності, що відповідають їхнім інтересам та можливостям.

Основним завданням на мезорівні розробки курсу є врахування інституційних цілей. Кожен заклад освіти має перелік цілей, яких кожна навчальна група повинна досягти протягом семестру. Необхідно враховувати загальну політику закладу, а також атрибути випускників, настанови факультету чи кафедри. Структура курсу мезорівня враховує місцеві / інституційні настанови, які можуть змінювати цілі студентів. Результати навчання та вимоги до ступеня можуть сильно впливати на розробку курсу на цьому рівні. Розроблений нами курс відповідає політиці КНЛУ.

Метою на макрорівні розробки курсу є спостереження за тим, який підхід ЗН може мати вплив на суспільство в цілому. На цьому рівні необхідно розглянути результати, які можуть бути продемонстровані на міжнародному, національному або державному рівні після успішного запуску курсу ЗН. Таким чином, на макрорівні студенти приймають рішення щодо своїх потреб і регулюють цілі, а також відстежують свій загальний прогрес протягом семестру.

Курс складається з двох модулів та чотирьох змістових модулів «Linguistics and Sociology» «Behavioral Science» «Educational studies» «Professional development panel». Кожен модуль вміщає завдання та вправи, які відображають цілі курсу та спрямовані на досягнення результатів навчання.

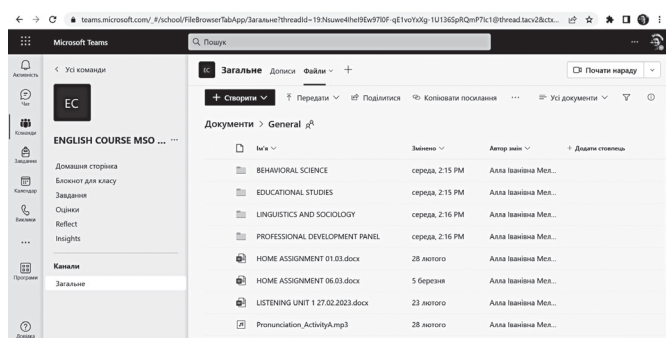

Рис. 1. Сторінка дистанційного курсу «Культура усного і писемного мовлення англійської мови»

Практичні заняття проводяться щотижня за темами, передбаченими навчальним планом. Студенти отримують завдання для читання, письма, аудіювання, щоб підготуватися до ведення дебатів, мультимедійних презентацій, дискусій на основі професійно орієнтованих проблемних ситуацій. Вони також заохочуються обговорювати досвід, отриманий за межами аудиторії: під час власних спостережень чи навчання в середніх школах, університетах. Нерідко можна почути, як вони обговорюють проблеми, з якими стикаються на педагогічній практиці. Дуже важливо, щоб студенти виконували підготовчу роботу вдома, оскільки це заощаджує час в аудиторії. Онлайн-компонент курсу дозволяє студентам краще підготуватися до занять, навчатися в більш самостійному темпі, розширюючи свої можливості саморегуляції та самоорганізації.

Важливою складовою практичної підготовки магістрантів на практичних заняттях другого семестру є моделювання та проведення фрагментів занять зі студентами, які виступають у ролі студентів визначеної підгрупи. При цьому кожен студент обирає академічний рівень, який він буде демонструвати в уявній групі. У ході підготовки до заняття студент, який виступає у ролі викладача, повинен не тільки розподілити навчальний матеріал, але й підготувати повноцінне заняття із його підтримкою, дібрати навчальні завдання для роботи в уявній групі, забезпечити інтернет-підтримку навчальної діяльності. Студенти навчальної групи, об'єднані у підгрупи, виконують запропоновані завдання і є консультантами студентів інших підгруп з питань розв'язування завдань своєї підгрупи. Ясна річ, викладач із кожною з підгруп проводить консультації. Наведена схема ілюструє реалізацію ротаційної моделі. Додамо, що рефлексування на теми, що обговорюються під час практичних занять, та на свій попередній досвід, студенти засвоюють навчальний матеріал, роблячи його більш особистим і значущим.

На основі моделювання та проведених фрагментів занять до передостаннього практичного заняття студенти готують професійно орієнтовані дослідницькі проекти, які супроводжуються мультимедійними засобами, інфографікою, що допомагає студентам організувати інформацію, яку вони знаходять в Інтернеті, і представити її візуально. Вони обирають власну тему для проекту, що підвищує їхню зацікавленість, розвиває внутрішню мотивацію та уможлиблює відчуття власної спроможності. Проекти проводяться індивідуально / в парах. Очікується, що всі члени команди братимуть рівну участь як у підготовці, так і у захисті проекту на етапі презентування. Проект підсумовує зміст курсу: студенти обирають різні теми зі списку, підготовленого викладачем, і заздалегідь обговорюють їх, щоб уникнути повторень. Допові-

дачі надають довідкову інформацію щодо своєї теми, пояснюють важливість та актуальність обраної ними теми, а також чітко визначають та пояснюють фокус свого дослідження та цілі. Вони також повинні повідомити про свої результати й дати рекомендації щодо подальших досліджень. Студентам рекомендується використовувати відповідні вербальні та невербальні навички для спілкування з аудиторією. Доповідачі також повинні взаємодіяти з аудиторією на різних етапах презентації, де точна мова необхідна впродовж усієї презентації, щоб стисло і чітко представити досліджуване повідомлення.

Майбутні викладачі АМ як компетентні користувачі повинні вміти писати широкий спектр типів текстів, і писати їх точно й доречно. Перш за все, їм потрібно писати для реальних цілей, як особистих, так і професійних. Це важке завдання, яке навіть для носіїв мови часто видається важким. Для навчання професійно орієнтованого письма у процесі ЗН магістранти можуть використовувати приклади відповідних текстів, які задовольняють їхні потреби під час процесу написання. Для цього можна використовувати електронні текстові корпуси, що містять програмні засоби для пошуку та відображення прикладів. Особливо популярним інструментом є Корпус сучасної американської англійської мови (Corpus of Contemporary American English – COCA (<http://corpus.byu.edu/coca>)), який містить понад 485 мільйонів слів тексту, що охоплює розмовну, художню літературу, популярні журнали, газети та жанри академічного тексту. Користувачі можуть шукати слова та фрази, частини мови та колокації через інтерфейс COCA; скористатися можливостями запитів, щоб розрізнити вживання синонімів тощо (Лі, Дурсун, & Гегельгеймер, 2017, с. 80).

На прикладі завдань щодо розвитку професійно орієнтованої мовленнєвої компетентності майбутніх викладачів у письмі маємо намір продемонструвати різні види СР щодо розвитку вмінь написання текстів академічних жанрів письма (статей та есеїв).

Оскільки навчання написання різних типів есе, статей, оглядів освітніх вебсайтів сприяє формуванню комунікативної компетентності в письмі й потребує від студентів значної кількості ідей, які допомагають описувати, порівнювати, знаходити аргументи, пояснювати причини виникнення проблем, вказувати шляхи їх вирішення тощо, практичне застосування чат-бота ChatGPT у навчанні професійно орієнтованого спілкування підтверджує свою ефективність. Про це свідчать результати експрес-опитування. Зокрема, студенти зазначили, що спілкування з чат-ботом сприяло кращому навчальному досвіду, покращило результати навчання, підвищило мотивацію, впевненість у собі, розвинуло навички самостійного планування та добирання потрібних відомостей і даних.

Завдання 1

Мета: розвивати вміння писати статтю до журналу з використанням прислівників коментування

Режим роботи: асинхронно, з чатом

Інструкція 1.1.: *Read the strategy. Work with Chat GPT. Brainstorm at least five strategies / arguments connected with the topic «How to learn vocabulary in EFL?» Think about the GPT list of arguments? Do you support and find them useful? Why / why not?*

STRATEGY Brainstorming with ChatGPT for writing

Before you start writing an essay, analyse the topic with the chat and make a long list of arguments you could discuss. Draw a mind map of ideas for each of the arguments. Then choose three to five arguments which you will include in your essay.

Інструкція 1.2.: *Sometimes undergraduate students have difficulties with learning vocabulary in EFL. Write a magazine article how to learn vocabulary effectively. Before write your article in answer to the task, make a plan. 1. Choose the best ideas from your notes and communication with Chat GPT. 2. Think about your target and how to make your article interesting to the students. 3. Organise your ideas into paragraphs, for example: Introduction – introduce the topic and try to grab your readers' attention. Main body – engage your readers with a range of thoughts, strategies, arguments in the third and fourth paragraphs. Conclusion – bring your article to an end and include an opinion. Write your article in a semi-formal style and use comment adverbs to make your writing more invigorating. Invent an eye-catching headline for the article. Use emphasis to highlight important points in the article and discourse markers to make your writing more fluent.*

Завдання 2

Мета: розвивати вміння писати есеї з висловлюванням власної думки на професійно орієнтовану тему

Режим роботи: асинхронно, з чатом

Інструкція 2.1. *Read the strategy. «Exams are not the best way to test academic performance» is the topic for an **opinion essay**. Brainstorm ideas with the Chat GPT about this topic that are in favour, against or neutral.*

Інструкція 2.2. *Write your opinion essay. 1) Decide on your opinion about the topic. What facts and information will you give in the introduction? 2) Make notes about the current situation for your introduction. 3) Use your own ideas to state your opinion. What will be your first argument supporting your opinion? 4) Plan your conclusion that makes suggestions for what you think should be done in the future. Choose phrases from the Phrasebook to use. Use different techniques to make your writing persuasive.*

Strategy Generating ideas When you write opinion or for-and-against essays, you should offer the reader evidence that supports your point of view and avoid making assumptions. Make a list of popular opinions, reported experiences of people that you know and information on the topic that Chat GPT has presented. Then select the ideas that you think best support your hypothesis.

Phrasebook Opinion essay

Expressing other people's opinions or evidence It is widely known / believed that ... Some people claim ... would / wouldn't... Studies have shown that ... It has been demonstrated ...	Expressing your own opinions On the whole I agree with the opinion that ... It is clear to me that ...	Expressing concluding opinions For this reason, I believe that ... All things considered, it's clear that ... In my view, the outcome would be ...
---	---	--

Завдання 3

Мета: розвивати та вдосконалювати вміння писати «за і проти» есей на професійно орієнтовану тему

Режим роботи: асинхронно-синхронно

Інструкція 3.1. *Work in pairs and discuss the following questions: 1) What assessment methods do you have experienced of? 2) What are the rights and wrongs of each method? 3) Do you think it is realistic for all students to be assessed by the same method?*

Інструкція 3.2. *Read the model essay «Teacher assessment is a better way of evaluating students' performance than national exams» and answer the questions: 1) What arguments does the writer provide in support of and against the initial statement? 2) What, in the writer's opinion, is the most effective way to assess students' performance?*

Режим роботи: синхронно онлайн, у групі
Інструкція 3.3. *Read the model essay again and answer the questions. Then complete the organization boxes. In which paragraph does the writer: 1) present the core argument against the statement and any counter-arguments? 2) give a balanced opinion of the arguments for and against the statement? 3) present the core arguments in favour of the statement and any counter-arguments? 4) provide a clear outline of the topic and state the purpose of the essay?*

Режим роботи: асинхронно самостійно (онлайн), індивідуально

Інструкція 3.4. *Read the strategy. Match the highlighted examples of marked language in the model essay to these more formal equivalents. Then complete the first language box.*

- 1 abandoned ...
- 2 a limited choice between two alternatives ...
- 3 revealed ...
- 4 a system which is fair ...
- 5 encountered ...

Strategy Recognizing formality and marked language
The style of academic writing is usually quite formal, for instance in essays, reports, job applications. However, to make the writing more appealing to a general audience, writers sometimes use marked language: words and phrases that are less formal (phrasal verbs, idioms, colloquial expressions. It's useful to be able to recognize marked language so that you don't overuse it or use it inappropriately. It is often safer to put marked language in quotation marks.

Режим роботи: асинхронно, індивідуально

Інструкція 3.5. *You are to write your own for-and-against essay (balanced essay) on the topic «Teacher assessment is a better way of evaluating students' performance than national exams». Think about what assessment methods you have experienced of (written exams, teacher-assessed course work, practical tests)? 2) What are the rights and wrongs of each method? 3) Do you think it is realistic for all students to be assessed by the same method?*

Режим роботи: асинхронно, індивідуально

Інструкція 3.6. *You are to write your own for-and-against essay (one-sided essay) on the topic «Teacher assessment is a better way of evaluating students' performance than national exams». Think about what assessment methods you have experienced of (written exams, teacher-assessed course work, practical tests)? What are the rights and wrongs of each method? Do you think it is realistic for all students to be assessed by the same method?*

Завдання 4

Мета: розвивати вміння писати есей щодо вирішення професійно орієнтованої проблеми

Teacher assessment is a better way of evaluating students' performance than national exams. Discuss.

Recent research into whether exams or teacher assessment are a more effective way to evaluate student performance has 'thrown up' a range of contradictory opinions. The reality is that there are valid arguments for and against both approaches. In this essay, I will attempt to examine the most convincing of these and suggest a solution.

The main argument in favour of teacher assessment is that it is a more reliable method overall, as teachers are familiar with their students' strengths and weaknesses all round. Every class includes a disparate range of abilities and learning styles. Teacher evaluation of individual students' performance over the whole academic year takes this into account and is therefore more likely to be accurate than a formal exam taken on a single day. However, while this is clearly true, it also means that teachers may be more subjective when grading the work of students they know well. In addition, it has been suggested that certain individuals or groups of students may have 'come up against' unconscious bias from teachers, affecting the marks they received. This could lead to variable standards in grading students' work across the country.

The main advantage of national exams, on the other hand, is that they provide 'a level playing field' for all students. As all exams are marked anonymously and according to the same objective criteria, they provide a fair and effective way to identify the most able students. However, some education experts argue that the current exam-based system wrongly assumes that young people are homogeneous – that they all learn in the same way and can be assessed in the same way. A student's future success or failure is decided by a system which is a test of how good they are at doing exams rather than a true reflection of their capabilities or knowledge. For this reason, they say, the present exam system is not fit for purpose and should be 'axed'.

So how do we reconcile these divergent opinions? In my view, rather than take an 'either / or' approach, we should move towards a compromise solution that incorporates both methods. A percentage of a student's overall grades in any subject could be based on teacher assessment, with a final, externally marked exam at the end of the year providing the remaining percentage. On balance, I think this would satisfy the supporters of both methods and would result in a fairer and more balanced system of assessment.

Write an introduction providing []

Present []

Present []

Write a conclusion giving []

Use marked language like 1) [] and 2) [] to make your writing more appealing to a general audience.

Use formal adjectives like 3) [] and 4) [] to discuss similarities and differences.

J. Wildman et al. *Insight C1 Student book*, p.55 (2023)

Режим роботи: синхронно очно (офлайн), індивідуально

Інструкція: *You are to write your own essay providing solutions to the professional oriented problem. Your colleague has some difficulties with assessment for learning and feedback. «The undergraduate students in my group are mixed-ability. Some of them are quick to learn and don't need much help, others need a lot of support and make slow progress. How do I provide the right kind of feedback for all of them?»*

Отже, за результатами планування курсу ЗН було визначено його структуру та завдання, спроектовано розподіл навчально-пізнавальної діяльності студентів між аудиторними та онлайн-заняттями, що дало підстави описати шляхи реалізації курсу ЗН на основі моделі перевернутого навчання для майбутніх викладачів АМ. Досвід проведення практичних занять за згаданою вище моделлю дає змогу проаналізувати переваги цієї технології. По-перше, студенти отримують продумані навчальні ресурси, зокрема відеоресурси для вивчення нового навчального матеріалу. По-друге, вони працюють у власному темпі, оскільки при перегляді відеофрагментів можуть переривати відтворення та повертатися до тих місць, які виявилися складними або незрозумілими. Також вони можуть пропустити те, що вже знають і розуміють. Окрім того, матеріали заняття доступні завжди та для всіх, незалежно від того, чи присутній студент на заняття, чи ні з певних причин. По-третє, студенти допомагають один одному в навчанні, оскільки деякі студенти швидше засвоюють матеріал і викладач може призначати їх наставниками для інших. По-четверте, можливість для викладачів якісно організувати навчальну діяльність та залучати студентів до різних видів роботи. Використання комп'ютерних технологій та онлайн-сервісів значно розширює можливості для оцінювання знань студентів. Практичне застосування розробленого курсу ЗН підтвердило свою ефективність та створило сприятливе навчальне середовище.

ЗН дає змогу оптимально співвіднести онлайн та офлайн-формати його залучення, раціонально використати навчальний час, і, як наслідок – покращити практичну мовну підготовку, розвинути потенціал кожного студента в навчальній діяльності особистісно-орієнтованої парадигми, оскільки не лише уможливило формування готовності й прагнення студентів до постійного самовдосконалення і самоосвіти, але й забезпечує досвідом створення індивідуальної освітньої траєкторії. Модель ПН здійснює інверсію методів традиційного викладання, реалізує подання матеріалу поза межами закладу освіти та детермінує провідною формою організації навчальної діяльності практичну роботу, що є особливо актуально в умовах професійної підготовки майбутніх викладачів АМ. Усі етапи (підготовчий, основний,

просунутий) проектування навчання повторюються протягом курсу, при цьому збільшуються шанси студентів на ефективне навчання в індивідуальному режимі, у зручний час, запропонувавши їм виконати низку вправи до зустрічі в аудиторії, а це означає, що коли вони прийдуть до аудиторії, вони зможуть сконцентруватися на більш продуктивних та комунікативних видах роботи.

Перспективи щодо подальших досліджень. Наступним кроком у дослідженні цієї проблеми має стати обґрунтування організації ЗН для формування ПОКК, зокрема мовленнєвої компетентності у читанні, аудіюванні, говорінні, а також опис результати дослідження, динаміку у розвитку англійськомовної компетентності під впливом змісту та діяльності майбутніх викладачів АМ у змішаному навчальному курсі.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Білоус Н. П., Чала Н. М. (2018). Платформа КАННОТ як інструмент моделі «перевернутого навчання» при викладанні іноземної мови. У *Використання моделі змішаного навчання при викладанні іноземних мов: тези доповідей* (с. 11–13). Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т.
- Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання* (2003). Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт.
- Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : курс лекцій : навч.- метод. посібник для студ. мовних спец. / [Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін.] ; за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2011.
- Ніколаєва С. Ю. Міжкультурна іншомовна освіта в Україні: ключові проблеми. *Іноземні мови*. 2016. № 2 (86). С. 3–9.
- Організація навчання в Microsoft Teams. Взято з <http://i-math.com.ua/vsikt/organizacijanavchannya-v-microsoft-teams>.
- Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. Взято з <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletspreads-2.pdf>
- Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/04/15/VO.plan.2022-2032/Stratehiya.rozv.VO-23.02.22.pdf>
- Цицюра, К. (2015). Змішане навчання: основні інгредієнти компетентнісного підходу для ефективної освіти нового покоління. Взято з <http://bit.ly/1zp30EI>
- Allford, D., & Pachler, N. (2007). *Language, Autonomy and the New Learning Environments*. Peter Lang Publishers.
- The Adult learning Theory – Androgogy – of Malcolm Knowles. Retrieved from <https://elearningindustry.com/the-adult-learning-theory-andragogy-of-malcolm-knowles>
- Basal, A. (2015). The Implementation of a flipped classroom in foreign language teaching. *Turkish Online Journal of Distance Education*. October 16, 4.
- Bishop, J. L. & Veerleger, M. (2013). The Flipped Classroom: A Survey of the Research. In *120th ASEE Annual Conference and Exposition American Society for Engineering Education*. Atlanta
- Chilingaryan, K. & Zvereva, E. (2017). Methodology of Flipped Classroom as a Learning Technology in Foreign Language Teaching. In *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 237 1500–1504. 7th International Conference on Intercultural Education «Education, Health and ICT for a Transcultural World», EDUHEM 2016, 15–17 June 2016, Almeria, Spain.

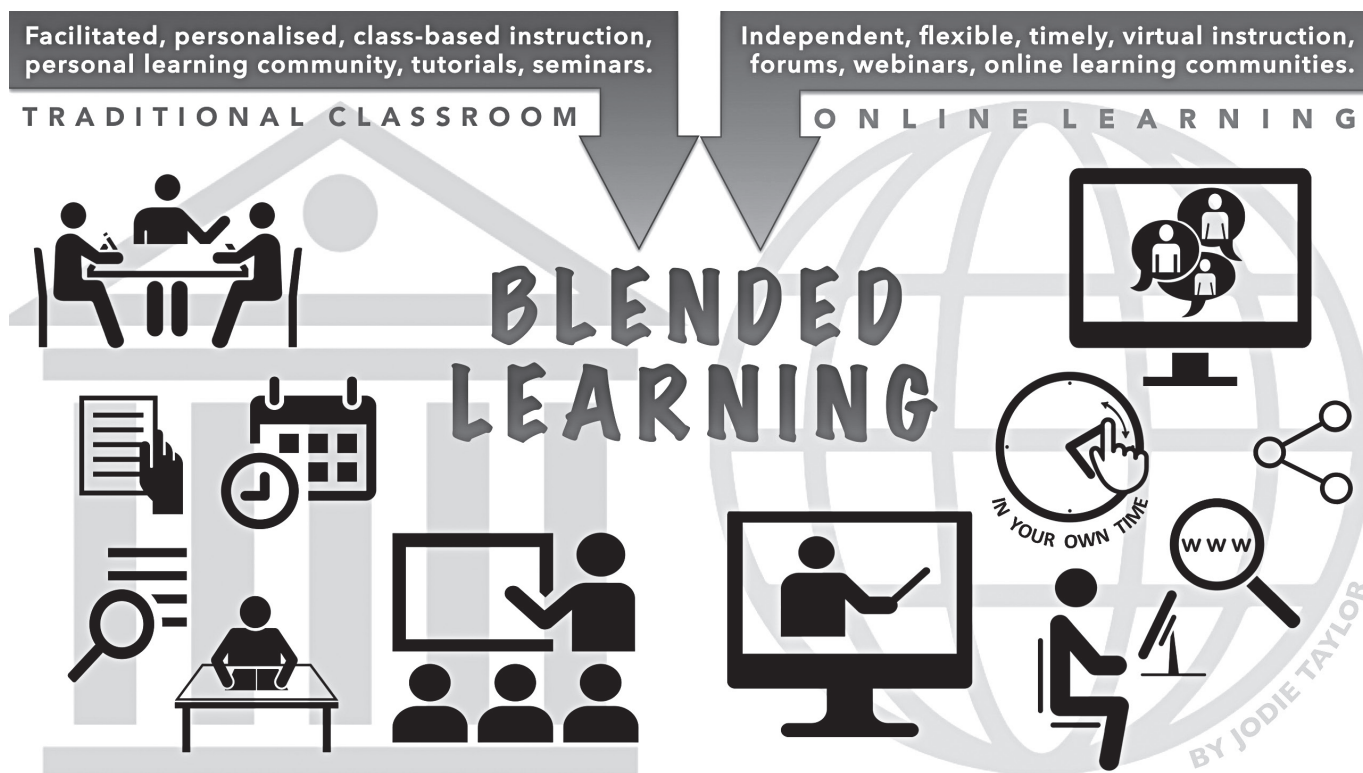
- Correa, M. (2015). Flipping the Foreign Language Classroom and Critical Pedagogies: A New (Old) Trend. *Higher Education for the Future*, 2 (2), 114-125.
- Diaz V. & Brown M. *Blended Learning: A Report on the ELI Focus Session*. ELI Paper 2: November. 2010. Retrieved from <https://library.educause.edu/~media/files/library/2010/11/eli3023-pdf.pdf>.
- Foong, M. B., Toh, S., Aw I. & Ong, M. Video conferencing for Blended Learning. Retrieved from <https://ictconnection.moe.edu.sg/publications/i-in-practice/>
- Gruba, P. & Hinkelman, D. (2012). *Blending Technologies in second language classrooms*. Palgrave Macmillan.
- Gulacar O., Damkaci F. & Bowman C. R. (2013). A Comparative Study of an Online and a Face-to-Face Chemistry Course. *Journal of Interactive Online Learning*, 12 (1), Spring, 27-40.
- Hadman, N., McKnight, P. & McKnight, K. (2013). *The Flipped Learning Model: a White Paper Based on the Literature Review Title a Review of Flipped Learning*. Pearson.
- Horn, M., & Staker, H. (2012). How much does blended learning cost? Retrieved from <https://thejournal.com/%20articles/2012/04/05/how-much-does-blended-learning-cost.aspx>
- Kearsley, G. (2010). Andragogy (M. Knowles). The theory into practice database. Retrieved from <http://tip.psychology.org>
- King, A. (2016). *Blended language learning: Part of the Cambridge Papers in ELT series*. UK: Cambridge University Press. Retrieved from http://languageresearch.cambridge.org/images/Language_Research/CambridgePapers/CambridgePapersinELT_BlendedLearning_2016_ONLINE.pdf
- Lage, M. J., Platt, G.J. & Treglia M. (2000). Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment. *The Journal of Economic Education*, 31(1), 30-43.
- Li, Z., Dursun, A. & Hegelheimer, V. (2017). Technology and L2 Writing. In A. C. Chapelle, Sauro S. (Eds.), *The Handbook of Technology and Second Language Teaching and Learning* (pp. 77-92). Wiley Blackwell.
- McCarthy M. (2016) *The Cambridge Guide to Blended Learning for Language Teaching*. Cambridge University Press.
- McDonald, J. (2008). *Blended Learning and Online Tutoring: A Good Practice Guide*. Aldershot, UK: Gower.
- Mohan, D. (2018). Flipped Classroom, Flipped Teaching and Flipped Learning in the Foreign/Second Language Post-Secondary Classroom. *Nouvelle Revue Synergies Canada*, 11.
- Neumeier, P. (2005). A closer look at blended learning - parameters for designing a blended learning environment for language teaching and learning. *ReCALL*, 14(1), 167-181.
- Sharma, P., & Barrett, B. (2007). *Blended Learning: Using technology in and beyond the language classroom*. UK: Macmillan Penguin
- Sota, M. S. (2016). Flipped learning as a path to personalization. In M. Murphy, S. Redding, & J. Twyman (Eds.), *Handbook on personalized learning for states, districts, and schools* (pp. 73-87). Philadelphia, PA: Temple University, Center on Innovations in Learning. Retrieved from www.centeril.org.
- Peak, S., & Fulford, K. (2017). Learning Instructional Design in a Flipped Classroom: A Comparison of Online and Face-to-Face Formats. *International Journal for Educational Media and Technology*, 11(2), 29-40.
- Vaughan, N., Cleveland-Innes, M., & Garrison, R. (2013). *Teaching in blended learning environments*. AU: Athabasca University.
- Zahalnoievropeski Rekomendatsii z movnoi osvity : vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia [The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching and Assessment]. Naukovyi redaktor ukrainskoho vydannia doktor ped. nauk, prof. S. Yu. Nikolaieva. (2003) Kyiv: Lenvit.
- Metodyka formuvannia mizhkulturnoi inshomovnoi komunikativnoi kompetentsii : kurs leksii : navch.- metod. posibnyk dlia stud. movnykh spets. / [Bihych O. B., Borysko N. F., Boretska H. E. ta in.]; za red. S. Yu. Nikolaievoi. Kyiv : Lenvit, 2011. 344 s. Николаєва С. Ю. Міжкультурна іншомовна освіта в Україні: ключові проблеми. *Іноземні мови*. 2016. № 2 (86). С. 3-9.
- Orhanizatsiia navchannia v Microsoft Teams. Vziato z <http://i-math.com.ua/vsikt/organizaciyonavchannya-v-microsoft-teams>.
- Rekomendatsii shchodo vprovadzhennia zmishanoho navchannia u zakladakh fakhovoi predvyshchoi ta vyshchoi osvity. Vziato z <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf>
- Stratehiia rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2021-2031 roky [Strategy for the development of higher education in Ukraine for 2021-2031]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/04/15/VO.plan.2022-2032/Stratehiya.rozv.VO-23.02.22.pdf>
- Tsytsiura, K. (2015). Zmishane navchannia: osnovni inhdriienty kompetentnisnogo pidkhodu dlia efektyvnoi osvity novoho pokolinnia. Vziato z <http://bit.ly/1zp30EI>
- Allford, D., & Pachler, N. (2007). *Language, Autonomy and the New Learning Environments*. Peter Lang Publishers.
- The Adult learning Theory – Androgogy – of Malcolm Knowles. Retrieved from <https://elearningindustry.com/the-adult-learning-theory-andragogy-of-malcolm-knowles>
- Basal, A. (2015). The Implementation of a flipped classroom in foreign language teaching. *Turkish Online Journal of Distance Education*. October 16, 4.
- Bishop, J. L. & Veerleger, M. (2013). The Flipped Classroom: A Survey of the Research. In *120th ASEE Annual Conference and Exposition American Society for Engineering Education*. Atlanta
- Chilingaryan, K. & Zvereva, E. (2017). Methodology of Flipped Classroom as a Learning Technology in Foreign Language Teaching. In *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 237 1500-1504 . 7th International Conference on Intercultural Education «Education, Health and ICT for a Transcultural World», EDUHEM 2016, 15-17 June 2016, Almeria, Spain.
- Correa, M. (2015). Flipping the Foreign Language Classroom and Critical Pedagogies: A New (Old) Trend. *Higher Education for the Future*, 2 (2), 114-125.
- Diaz V. & Brown M. *Blended Learning: A Report on the ELI Focus Session*. ELI Paper 2: November. 2010. Retrieved from <https://library.educause.edu/~media/files/library/2010/11/eli3023-pdf.pdf>.
- Foong, M. B., Toh, S., Aw I. & Ong, M. Video conferencing for Blended Learning. Retrieved from <https://ictconnection.moe.edu.sg/publications/i-in-practice/>
- Gruba, P. & Hinkelman, D. (2012). *Blending Technologies in second language classrooms*. Palgrave Macmillan.
- Gulacar O., Damkaci F. & Bowman C. R. (2013). A Comparative Study of an Online and a Face-to-Face Chemistry Course. *Journal of Interactive Online Learning*, 12 (1), Spring, 27-40.
- Hadman, N., McKnight, P. & McKnight, K. (2013). *The Flipped Learning Model: a White Paper Based on the Literature Review Title a Review of Flipped Learning*. Pearson.
- Horn, M., & Staker, H. (2012). How much does blended learning cost? Retrieved from <https://thejournal.com/%20articles/2012/04/05/how-much-does-blended-learning-cost.aspx>
- Kearsley, G. (2010). Andragogy (M. Knowles). The theory into practice database. Retrieved from <http://tip.psychology.org>
- King, A. (2016). *Blended language learning: Part of the Cambridge Papers in ELT series*. UK: Cambridge University Press. Retrieved from http://languageresearch.cambridge.org/images/Language_Research/

REFERENCES

Bilous N. P., Chala N. M. (2018). Platforma KAHHOT yak instrument modeli «perevernutoho nachannia» pry vykladanni inozemnoi movy. U Vykorystannia modeli zmishanoho navchannia pry vykladanni inozemnykh mov: tezy dopovidei (s. 11-13). Kyiv.: Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t.

- CambridgePapers/CambridgePapersinELT_BlendedLearning_2016_ONLINE.pdf
- Lage, M. J., Platt, G.J. & Treglia M. (2000). Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment. *The Journal of Economic Education*, 31(1), 30-43.
- Li, Z., Dursun, A. & Hegelheimer, V. (2017). Technology and L2 Writing. In A. C. Chapelle, Sauro S. (Eds.), *The Handbook of Technology and Second Language Teaching and Learning* (pp. 77-92). Wiley Blackwell.
- McCarthy M. (2016) *The Cambridge Guide to Blended Learning for Language Teaching*. Cambridge University Press.
- McDonald, J. (2008). *Blended Learning and Online Tutoring: A Good Practice Guide*. Aldershot, UK: Gower.
- Mohan, D. (2018). Flipped Classroom, Flipped Teaching and Flipped Learning in the Foreign/Second Language Post-Secondary Classroom. *Nouvelle Revue Synergies Canada*, 11.
- Neumeier, P. (2005). A closer look at blended learning - parameters for designing a blended learning environment for language teaching and learning. *ReCALL*, 14(1), 167-181.
- Sharma, P., & Barrett, B. (2007). *Blended Learning: Using technology in and beyond the language classroom*. UK: Macmillan Penguin
- Sota, M. S. (2016). Flipped learning as a path to personalization. In M. Murphy, S. Redding, & J. Twyman (Eds.), *Handbook on personalized learning for states, districts, and schools* (pp. 73-87). Philadelphia, PA: Temple University, Center on Innovations in Learning. Retrieved from www.centeril.org.
- Peak, S., & Fulford, K. (2017). Learning Instructional Design in a Flipped Classroom: A Comparison of Online and Face-to-Face Formats. *International Journal for Educational Media and Technology*, 11(2), 29-40.
- Vaughan, N., Cleveland-Innes, M., & Garrison, R. (2013). *Teaching in blended learning environments*. AU: Athabasca University.

Отримано 25.02.2023 р.

Джерело: <https://cat.xula.edu/food/mix-it-up-strategies-for-blended-learning>